

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések letölés díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. PÁL GÁBOR

A lapba szánt közlemények

előfizetési díjak, hirdetések és cserépéldányok a lap címére (Csikszereda, Rákóczi-utca) küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

—: Megjelenik minden szombaton. —:

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlert sora 20 fillér.

A szászok és a magyar nemzet.

Írta: Portik Andor.

Most, midőn kínos rabszolgaság négy száz esztendő óta járja a szászországot sulyal nehezedik e leigázott nemzet vállaira, most midőn a nagy balkáni háború meglepetések elé állította a vén Európa elbizakodott nemzetét; most midőn éppen e meglepetések meghozták az osztrák monarchia teljes kudarcat és megcségyenülését; most midőn az orosz és német kegyében vadul őrgöngyö román állam fenevadként vicsgorogja agyarárt eleven vérünkre, husunkra; most mikor mindenütt kitörni készülő lángok lobogása látszik, most midőn négy száz esztendő rabszolgaság után Tiszának alkotmányt, hagyományt, szentséget, Istent, emberséget összegeető, sátni tüze világánál meglátható a nemzet a kétségbe ejtő valóság; most midőn boldogtalan álmok, mesék, hazugságok pukkantak szét buborék módjára; most midőn Bethlen, Bocskai, Rákóczi, Kossuth eszméi, szent küzdelmei újlag testet öltnek a Kossuth Lajos pártban, most midőn a „Kossuth Zászló”, életet, feltámadást hirdet a gyászos lemondással, az alávaló megalkuvással szemben, most midőn előről kezdünk mindent mert:

„Ha levernek szászor Százegyszer felkeltek”!...

most nem lesz érdekelten mélyebben tekinteni bele a jelen idők rettenetű chaoszába, nein lesz időszerűtlen végiglapozgatni újra a történelmet hogy megdöntöhetetlen igazságából okulhassunk.

A szlávokról akarok beszélni. Arról a viszonyról, melyben e két szomszédunkban élő fajjal állunk ma és állottunk a múltban. Arról, hogy nemzeti létünk érdeke minő magatartást követel tőlünk velük szemben s hogy éppen ezért függetlenségű törekvéseink minő parancsok elé állítanak bennünket.

Kétségtelen, hogy ma az osztrák monarchia nemcsak hogy testvéri viszonyban, véd és dac-

szövetségben áll a németekkel, de minden német érdekeknek valóságos alárendeltje, egész életét, életének irányát a németek faji érdeke hatja át és szabja meg, amint ma látjuk, még akkor is, ha mindaz tulajdon érdeke ellenére történik is. Mert ime, kész Erdélyt, mely pedig az egész monarchiának nélkülözhetetlen keleti vécbástyája, annak a románnak szolgálatni ki, melynek barátságára annyit sápitózik, melynek trónján oláh bőrben német ember ül, melynek barátságát pedig még Erdély, a magyarság élete árán sem nyerheti el soha!

Az utóbbi évtizedekben azzal kürtölték tele osztrák, magyar, német politikusok a világot, hogy itt Középeurópában a magyarság és germánosság érdeke egy, tehát minden erőnkkel támogatunk is kell egymást. S ime, ma már mindenki csaknem ezt fuja e hazában, ki okos, tudós embernek vallja magát, pedig ha messzire nem megyünk s meg kérdjük a jó magyar parasztot, ha végig lapozzuk a történelmet, ha a közelebből tekintjük a dolgot, könnyen megállapíthatjuk, hogy hazugság az egész. Rövidre fogva:

Ne higgy magyar a németnek!
Akármivel hitelgetnek!

Mert nekik, a németeknek az érdeke mindenkor egy volt a magyarságéval, mikor Kun Lászlóra, mikor Zrinyi Miklósrá, vitám és szangvinemre volt szükségük, de most midőn Erdély határai védtelenül, kapui nyitva állnak a fenekedő oláhságnak, mikor magyarságunk zalatnai vérfürdők előtt áll, akkor — nem egy! Akkor inkább kardcsapás nélkül adják át földjeinket, sem hogy német hadnagycsoka vére pirosra fesse a magyar talajt.

Nem egy a magyarság érdeke a németé- gével, nem volt egy soha, mióta világ vagon. Hisz nemzeti létünknek, ugyszólván, minden pillanatát még az Árpádok idejében is a germán- sággal folytatott örökös harcok kötötték le. A németek mindenkor a magyarság leigázására törekedtek. A német, az osztrák uralkodók minden alkalmat megragadtak, hogy Szent István

koronáját kezükhöz kaparintsák. Nemzeti magyarságunk, függetlenségünk, szabadságunk minden- kori, mondhatni valódi kerékkötői, a magyarság legádázabb ellenségei, gyűlölői és lenézői a németek voltak.

Ennek a germánoknak az érdekeivel soha- sem lehetnek egyezők a magyarság érdekei.

Ezzel szemben azonban vizsgáljuk csak közelebbről a szlávoknak a magyarsághoz való viszonyát! Könnyen megállapíthatjuk, hogyha nem is éppen minden pillanatban, de általános- ságban véve, a magyarság jó viszonyban élt az őt körülölelő szlávokkal; annak sokszor támogatója, nem egyszer támogatottja volt: kiérde- melte tiszteletét és számos nemzeti nagyságot köszönheti neki. De lássuk csak! A keresztény- séget nem német papok, hanem cseh-szláv pa- pok hozták be Szent István birodalmába. — A lengyelséggel nemzetünk már a legelső Árpá- dok alatt testvéri viszonyban élt. Az üldözött királyfiak és hívei rendszerint hozzájuk menek- ltek, s nálok találtak nem remélt menedékre.

A török harcok alatt a Balkán szlávjai hánszor futottak segítségért hozzánk, s mi meghallottuk jajkiáltásaikat. Viszont szabadságharcaink len- gyelföldről indultak ki. Itt harsantak meg Rákóczi tárogatói! Kuruc seregeink egy — részét szláv- rúthétek, tótok alkották. 1848—49-ben is meg- mutatá a tót és lengyel nép, hogy szíve még nem hajolt el a magyartól. De nézzük csak nemzeti nagyságaink fénylő neveit. A szlávok Zri- nyieket, Frangepánokat, Martinovicsokat, Dam- janicsokat, Petőfi Sándort, Bem apót adnak nek- künk, kiknek nevei kitörölhetetlen betűkkel vannak bevésvé ezeréves történelmünkbe...

Igaz, adtak néha Jellasicsokat is, de mennyire eltörpül nevük a fentieké mellett!

Nem vonom kétségbe délvidéki svábaink becsületes hazafiasságát sem a múltban, sem a jelenben. Meghaghtom előttök a nemzeti trikolort, de tőlük, nomen a „cipcerék” től eltekintve, szomor- uan kell megállapítanom, hogy a németek mind e fent említett javaknak parányiját sem nyújtotta soha-

hogy szerettem! — s hoz egy levelet. Hát tőle jött. Az volt benne, hogy ő bizonyosan tudja, hogy nekem sok a valláserőm (no nézd a féltékeny majmot!) és nem reméli, hogy valaha övé lehessenek, s hogy ő már nem tud többé úgy szeretni, s hogy — és még száz- féle hogy-ot. Végig a lemondás, a csüggedés jom- miádjait zengi. Tudod, mit tettem erre? A levelet összetéptem, kijelentettem, hogy azakitok velem, én nem megyek férjhez soha, én utálok a férfiakat, én — én, Rózsikám, nagyon boldogtalan vagyok! — Könnyekbe fultak szavai.

A hü barátónk magához vonta a síró gyermekét, megimogatta szép fejét s próbálta vigasztalni. Nehe- zen ment. Egyszerre egy jó gondolat támadt a barna fejében. Nem volna-e jó, ha ő is kiöntene, ami szívét nyomja, amit úgy sem lehet sokáig eltüntetni, s hát ha ez a vallomása könnyitene mindkettőjükön. Hisz eny- hül a szív, ha kibirjuk bánatunkat, ha tudjuk, hogy az élet könnyei mindnyájunkkal közösek s ez az elírt- bánat még mélyebb beusodással, még tisztább érzel- lettel köti össze a szerető és könnyező sziveket.

— Elzsuom — szólat meg reszkető, szomorú szelidén hangján, miközben a két leányfej egymá- son nyugodott — látod, a boldogság két madarát hiába kergetjük. Csalfa álom ez. Talán csak azért tünik fel pillanatra, hogy ismét tovaesszálljon. Hát hihettem én ezt valaha Hétéről? Ide s tova egy hónapja, hogy nem volt nálunk, s ha az utcán lát engemet, némán hidegen köszönt. Mintha kicserelették volna, mintha nem én volnék az, akivel találkozik.

Szeretni és nem szeretettni, ez úgy látszik, a hü szívek tragikumma...

Mint utoljára méla akkord simult el szelid szomorú hangja. Gáldi Elzsu fölvetette tekintetét. Elszántság, dac, bizkeség lobogott szemében, megragadta barát-

A „CSIKI HIRLAP” TÁRGÁJA.

A tökéletesség felé . . .

Írta: — a. v. —

Két leányról fog szólni ez a történet. Senki sem tudná nekem az ellenkezőjét bebizonyítani: ha van az életben poézia, akkor ennek derült világába tartozik két formás, fürtös, nagy szemű leányfej. Olyanok ezek, mint a buzatáblában a pipacs, mosolya kellemmel tölti meg a lelket; ebből fakad a dal, a dal pedig a lélek virága, amint a pipacs a mező dala — bizonyosan a mező lelkéből lesznek a pipacsok, virágok — amint az élet költészet a fürtös leány- fejek . . .

Egyiknek tulajdonosa Gáldy Elzsu, a másiké Radványi Rózi. Két grácia. Egy új szépségversenyen a modern Páris alighanom zavarba jőnne: ketté kel- lene vágni az aranyalmát. Gáldy Elzsu barna, Rad- ványi Rózi egészen barna. Ezzel csak azt akartam mondani, hogy az előbbi nem az öke, s az utóbbi — fekete, a kreol-színnek oly vonzó árnyalatával.

Milyen jó dolga van az Elzsu hamupipóka lábain- nak: nem kell több terhet vinnök, mint amennyi egy ingó-lengő árvalányhaj: azt a rengő karcu termetet, melyen oly kedvesen incecelkedik az a könnyű kék szoknya. A hullámos fürtökből csak egy-kettő látszik: mert az a dacos kicsi fej éppen most készül behujni egy nagy kerek kalap alá — A kalap alól elő- villanó nagy ábrándos szemek azt beszélők, hogy bájos urnőjük most egy nagyon jelentős látogatásra készülök. Ezek a szemek most egészen befelé néznek: be a lélekbe, hol nagy harc van körülöbön, döntő párvialat a szív és ész között. A villamos áram

egész feszültsége reszket végig fényükön: melyik lovag lesz győztes, a szív vagy az ész? . . .

Radványi Rózi hazajövén a műkedvelői előadás tópróbájáról, mielőtt kiszökkelne a konyha felé, segí- teni az ő jó mamájának, még egyszer belepillant a tükröbe: lányos blúzkegő látszik a sugár, magas alakon, de a szép fekete szemeken a szomorúság árnya lebben át. Kifele indul. E pillanatban nyílik az ajtó és feltűnik egy nagy kalap. A kalap alól Gáldy Elzsu könnyű alakja bontakozik ki. Sirva öleli meg barátóját.

— Mi bánat, édes Elzsuom? — Kérdi részve- vőleg.

— Semmi, azaz, hogy minden, de legjobban az élet — feleli s a hosszú, selymes szempillákon könny reszket, mint harnatcseppe a virágon. — Nem érde- mes élni s ha igen, akkor nem érdemes szeretni. Pedig hát Rózsikám, érdemes-e élni, ha nem szer- tetlünk?

— Milyen pesszimista lettél egyszerre! Na ugye furcsa volna, ha az az ibolya, ami itt áll előttünk, vagy az a szegfű, amivel tegnap pompáztál, váratlanul megszólalna s ezt mondaná: nem érdemes élni, jobb meghalni. Ej, virágkehelyhez, virágos kedélyhez nem illik a pesszimizmus! Ide a buksi fejedet, hadd néz- nek a szemedbe! Te valami levelet kaptál ma Pis- tától. No, kivele azaporán, mi volt abban a levélben!

— Ott ültem a nappaliban — kezd Elzsu, fölvetve szemét, melyeket még szebbekké tett az elvonuló könnyek fátyla — tudod a varrógép mellett a olvas- gattam Maeterlinck Kék madarát. E bájos mosó. A két madár a boldogság madara. Ezt keresi két kis gyermek. Oly boldog voltam, hogy én már megtaláltam a madarat: Pistám szerelmében. És ime, jön a pos- tás — azóta ki nem állhatom a vón ombert, pedig

Lapunk mal számához két oldal melléklet van csatolva.

A szlávok mellett beszélék tehát, s erős meggyőződéssel hirdetem, hogy a magyar nemzetnek, illetve, mivel szolgásga miatt hivatalosan nem teheti, a magyar népek igen is keresnie kell azokat a kapcsolatokat, melyek őt úgy a déli, mint északi szlávágálat ösztönzi, becsületes barátságban kötik össze jelenben, jövőben egyaránt, ha igazában élni akar.

Ha beletekintünk a jelen idők borzasztó chaoszába, nem sok vizsgálódás után rajohatunk arra a tényre is, hogy az a nagy világelfordulások csíráját hordozza mélye rejtekében... A germán és szláv világunk mihamarabb össze kell ütköznie. — A germánok a magyarság és oláhság erejére támaszkodva, no meg az olaszera is, bar abból nem eszik, szeretne küzdelembe indulni.

A szlávok magában is retentő erő, de bármikor magá mellett láthatja az antant francia és angol, a német és német érdekek izzó ellenségeit. De maga mellett láthatja a román királyságot is, azaz dehogyan is, mert hisz a románban bizim nem lehet. Kinek ma alázatosan csókol kezét, holnap ugyanazt vérben töröstené, ha saját, jók felfogott érdeke úgy kívánna.

Ime, ez az oka Tisza kapaszkodásának, mely még az erdélyi magyarság érdekeinek feláldozása mellett is, bizonyára berlini — bécsi parancsra, kész az oláhság valóságos megvásárlására, bár kétségtelen, hogy a fentiek szerint azt megvásárolni — s különösen Dakorománia ideálját elantortítani lehetetlenség. Azt radikális, operatív kézzel lehet csak a megrészegetett oláhság agyvelőjéből eltávolítani, mert ne lejtünk el itt, hogy a független, szabad, egységes Magyarország kialakulásának a némettség után az oláhság a legadázabb, örökös ellensége. Ezzel az oláhsággal tehát, ha Magyarország igazán független, önálló akar lenni, a magyarságnak bármikor, de le kell számolnia! Itt nincs paródi, nincs zsákba macska.

Azért a magyar népek kétszeresen kell keresnie a szomszéd szláv államok barátságát, keresnie kell az orosz nemzet jó akaratát, ki kell vinnie azt, hogy lökje el magától a két-kulacsos oláht. Ha ezt meg nem tesszük, ha továbbra is bután német barátok maradunk, — úgy egészen eliojgok vesztetni szláv szomszédaink jóindulatát, s nemcsak hogy függetlenek nem leszünk soha, de észak, dél, kelet, nyugat összeroppantanak, mert a németre, oláhra számítani itt nem lehet.

A független magyar nemzet pedig igazi támogatója, védelmezője kellene legyen mindenkori a kis szláv nemzeteknek, nem hatalomért, de talán gazdasági előnyökért.

Nem vagyok javasember, de minden javaslati teltség nélkül is láthatja bárki, hogy a „so-

gor" ulolsó szusszait nyógi. — Egész testén az ideges kapkodás lobortja mutatkozik. Minden nap egy-egy érzéke benuk meg. Ha a szlávokra az olasz aspirációkra, a nagynémet törekvésekre gondolok, egyszerre beborul Bécs fölött az ég, hallom jajkiáltásait, látom sokaknak gyászos futását, s ócska elavult, korhadt gerendák összeroppantását; és reádgondolok négyszázestendő rab-szolga-nemzet, lelkennek Istentemploma: Hazám!

S ha nincs is nagyon közel a nagy európai bonyodalom, de messze sincs. A magyarság jözan belátásától, becsületes elszántágtól függ, hogy megmentse magamat egy újabb, szebb, dicsőségesebb ezerszázadára, vagy el-tűnik, mint szappanbuborék a semmiségre, — mellyel tudatlan gyermek gyámoltalan keze játszott. Még nincs egészen késő, de drága minden perc, pillanat, mely gyorsvonatként száguldoz tova a gyászos magyar ég alatt...

HETI KIS TÜKÖR.

A Hajdu-Babocsay párbaj.

Tábornoki diszkocsiban pompás katonai temetésben volt része Hajdu István főhadnagyának, akit sógora Babocsay Zsigmond lött agyon pisztolypárbajban, miután a Budapesti téparancsnokság véleménye szerint a főhadnagyi párbaj elől ki nem térhetett. Fővárosi napilapjaink emiatt elítélőleg írta a téparancsnokról. Akárhogy is van, a derékban kettőtört életet semmiféle utólagos vélemény, nyilatkozat vissza nem adja. Bizonyára több hasábot is kapott volna az eset, ha egy nagyobb „szenzáció” közbe nem jön, de jött a debreceni pokolpég, és magának követeli a hasábot, teljesen méltányosan is. Társadalmi rossz szokás és előítélet elleni mozgalom csirája, lehet ugyan ezen eset, de mégis főként az illető családok tragédiája, míg a pokolpéges história esetleg messze kiható politikai eseménynek bizonyulhat.

A debreceni merénylet.

Miklóssy István, hajdudorogi gör. katolikus püspök ellen követték el Debrecenben merényletet, melynek három áldozatát: Jáczkovics Mihály püspök-helyettesét, dr. Csattán János ügyvédet és dr. Stepkovszky János püspöki titkárát már el is temették. Ők hontották volt fel az új, felhatalos robbanó szerkezetű elilától ekrazitos postacsoomagot, amelyet a püspökség címére Csernovitzban adtak fel Kovács Anna alnév alatt. A csomag, és 100 korona ajándékozása előre be volt jelentve, nyilván olyan célzattal, hogy rá a püspök figyelmét is felhívja. A kritikus időben a püspököt a telefonhoz hívták, azért nem történt baja, ámbar a robbanás olyan erős volt, hogy az épület belsejét erősen megrongálta.

A nagy aparátussal megindult nyomozás megállapította azt, amit előre is sejtjeni lehetett, hogy

az egész ház: a szobában, az udvaron, a kertben — mindenütt az öröm, a jókedv kacagott, annak derüje sugárzott a látogatókra

Allott a nehez határozat, de tova tüntek a jókedv könnyű pillangói.

Radványiék nál a nagyszonyon epen most ütött nyakon Zsuzsi eszedet, hogy a kisasszony gyönyörű kis viráguzáját, — amit nem reg kapott Helától ajándékba — porolás közben (oh, az ügyetlen!) el-törtte s ezzel még csak tetőzte a leány bánatát, aki — ő igazán megmonofoghatja miért — annyira is vigasztalhatatlan. Máskor mennyit csacsogott körülötto, hogy sürgött forgott mellette, dalolta, szükdelve, s ha valami kéressel megakarta pulhitani a kardos nagyszony szívet, mennyi hízeltő, ellenálthatlan huncutság volt a fekete szemében!

Nehezen teltek a napok. A daros leányszívóket kezdte az idő megpuhitani. Még az első mérőféljelzőig sem jutottak előre a pályán, melyre büszkén ráléptek, már is a lankatltság veti öröt rajtuk. Iliába, oda volt a meghiit beszélgetések legmeghiitlobb tárgya. A büszkőség öntudatlan pillanatai elleledtettek velük, hogy valami nagyobb, erejüket felülmúló hatalommal vették fel a küzdelmet örök emberi rendelötésüikkel. Oda volt kedélyük benső melege, örömiük derüje. Pedig a kert öröme a virág, s leánykedély virágja az öröm. Tépd ki ezt a leánykedélyből s szétzúzad a leányszívó poézisét. A bánat is az örömből fakad, s csak akkor megnyugtato, ha öröme dorul...

Egy szombat délután (oh, azok az intím Sonna-bendek!), mikor Gáldy Elzsu finom ujjai epen egy elvesztett karvédő újra való remeklésén bibelődtek, az öreg postás lépett be hozzájuk egy kis csomaggal meg egy levéllel. Mindkettő Pistától jött. Az öröm koboldjai kezdtek tuncolni a szobában. Az alatt a hullámos szép fej alatt megmozdult valami s úgy megreszkettek azok a piskóta-ujjak, mikor megerintették a levelet... A csomagban néhány remek szép, illógette magát büszkén, hofitolag, úgy leányo-

oláh tulzók követték el a merényletet, mert a hajdudorogi magyar anyanyelvű gör. kath. püspökség szervezésével a környező románság megmagyarosítását látták.

Most látinivaló, hogy érdemes e paktálni az oláhsággal. Tisza a képviselőházban maga olvasta fel a paktumpontokat, nem tudjuk, hogy mindet e. Csak azt tudjuk, hogy elhallgatta azt, hogy ő e téren is eszeveszett külügyi politikáknak — illetve a germánok politikájának — vak eszköze volt, és küldetéshez képes annyira makacsul ragaszkodni, hogy a merényletnek nyomozása alatt, melynek szálai mármár el is jutottak az oláh tettesekig, orosz irányú (pravoszláv) merényletet sejtet.

De minden jel arra mutat, hogy a romániai jassi-i származású Szilviu Mandatecu és Tudor Avrami követték el a merényletet, amennyiben megállapították hogy ok adták fel február 20-án Csernovicban a pokolpéget és 100 koronát, miután előzőleg 19-én odautaztak Jassi-ból. A debreceni és budapesti nyomozó tisztviselőik a tettesek után utaztak, akik a jelek szerin Románia felé vették útjukat. Ellogatásuk iránt minden intézkedést megtettek.

A Nemzeti Népszövetségről.

Közöltük volt már egyszer, hogy nemrégiben megalakult a „Nemzeti Népszövetség”. Már a tisztikar is elég garanciát nyújtott kezdettől fogva, hiszen ott látjuk dr. Apáthy Istvánt, mint alelnököt. A Csiiki Hirlap megjelenésekor számolt avval, hogy magát komoly munkával tartsa fenn, szubvenció, sáp és revolver távol állott tőlünk. És így kialakult azon jóelvünk, hogy a közérdek isápolásával háláljuk meg első soron a belénk helyezett bizalmat.

Azt hisszük, nem csalódnunk, ha Nemzeti Népszövetséget a minél szélesebb körben való elterjedésre méltónak tartjuk. Ne gondoljuk azt, hogy az alantkiabban ismertetett Népszövetség csak falusias embe-eknek való. Korántsem! Illetőleg ok több hasznát veszik, mertlitt ezt az ismertetők kevesebb volta hozza magával, de az u. n. kultuember se ért mindenhez. Az egyforma jogi végzettségük ismeretei is differenciálódnak, más a tudása az ügyvédnek, más a köz-igazgatási tisztviselőnek, de abban egyformák lesznek, hogy gazdasági kérdésekhez nem értenek, hacsak privátim ezen ismereteket nem szerették meg. Az érdeklődés felkeltésére, a szervezésre különben is szükség van nagyobb látókörrel bíró emberekre. Különösen községi olvasóinknak ajánljuk a Nemzeti Népszövetséget, melynek ismertetésére többször vissza fogunk térni, ezuttal ismertetjük közliányt, legcél-szerűbben saját szavaival.

(Az 1913 októberi füzetből)

„A Nemzeti Népszövetség a Közliány”. A Nemzeti Népszövetség tagjainak a csekély egy koronás évi tagdíj ellenében nemcsak ingyenes

noje kezét s a megbántott önéret unneplélességével esendült fel szava.

— El e köbor rítterekkel! Hát érdemesek, hogy megüszteljük őket bánatunkkal, könnyünkkel? Nem bánat, könny az ilyen könnyelmű lovakok jutalma, hanem a megvétel! Megvételése nemcsak nekik, hanem az egész gyűlölt nemnek, melyhez tartoznak Rózsikám, nem megyünk férjhez! Hiszen, az ilyen esél-csap emberek, ha majd nem tudják meghócsatani apró szeszélyeinket, bizonyosan cinikus mosollyal vágják szemünkre: „könnyen megkímélhetett volna e kellemetlen helyzetből, s a pályatársam sokkal nyugodtabb irányt vett volna, ha magában lett volna annyi humanizmus, hogy idejekorán megmutassa magát igazi nívótalanban is!” — Nos, lesz bennünk annyi humanizmus, hogy megkíméljük őket. Leszünk tökéletesek. Igen, szeretni fogjuk embertársainkat a szeretetében esalódtott szív mélyebb, mert igazabb szeretetével. De ferjhez menni nem fogunk soha!

A felindulástól ego szavak, mint lava, vittek, ragadtak magunkkal a puhább szívű, kevésbbé energi-kus lelku Radványi Rózsit. A lemondás méla bájn arnyalta a nagy fekete szemeket, de nem tudott ellentálni feherkarni Mefisztofeleszenek, ki egyenisége szuggesztív erejével parancsolt neki. Kimondták tehát ünneplési határozatban javendő életéljükül a ferjhez nem menést, s hogy egymás mellett, karöltve haladnak majd a tökéletesség útján.

Ez az ut azonban igen rögösnek bizonyult. Szomorúsággal bánattal volt az kiköveze.

A Gáldy portán elcincult a dal. Mintha azok a haszontalan kis esibek is alább hagytak volna a vidám csiripólasúkkal: megsejtették, hogy nem illik az ő jókedvük kisasszonykájuk bánatához. Még a lomba, öző eica is részvétel nélkül nézett öröme szemébe: éles tekintetével kiflavta onnan a bánatot esend, komolyság: szállott a ház tájára. Mintha nagy veszteség erte volna a házat, mintha elloptak volna onnan valamit — a Gáldy otthon öröme! Hiszen eddig tele volt vele

san, s egy kis ibolyacokor is ott szerénykedett mellettük. Illatuk az Elzsu arcán csapott. A virágok egy álmodozó, leányos fu üzenetét hozták. Ott volt az üzenet abban a finom hajtásu, piros pecsétű levelben s szóltt ekképen:

Édes Elzsuika!

E virágok azallat nőttek, anig nem gondoltam magára. De mivel ezallat nyugtom nem volt, tannai hát annak, hogy mindegy magára gondoltam. Ha minden pillanat minden virágját a rozmarintos, zsau-gatérés öreg kuriába kellene vinnem, mint szépséges illatos tanuimat, akkor nem vinném-e oda az egész világot?

A virágok az én követem is. Holnap este érkezem, hogy megkérjem a kezét: virágot a virágokért. Igen, utrakelek: ha megnyerem, — a boldogságért, ha elveszitem, — a boldogtalanságért...

Szives üdvözléttel és kezesekkel Pista.

— Oh, az az ábrándos, bolondos fickó! Még boldogtalanságról beszél? — kiáltott fel Gáldy Elzsu s a következő pillanatban vidám nota hangjai esendültek fel a sokáig néma termekben. Nagy öröme nem ferhetett meg szívében. Röpülni akart Gáldy né asszonyhoz, hogy mindent elmondjon neki, mikor Radványi Rózsit toppant be hozzá. Öröm beszélt szívéből, minden vonásából.

— Bóla ma megkérte a kezemet. — Szólt az igaz boldogság bensőséges hangján — és én, édes tökéletes Elzsumon tökéletlen, — de nagyon boldog vagyok...

Gáldy Elzsu gratulált neki s azokkal a nagy merengő szemekkel szembe nézett barátjának és boldog büszkeséggel mondta neki:

— Holnap én is menyasszony leszek!

A két barátó ürvendő szívvel, sok-sok szeretettel ölelte meg egymást...

S mikor megszűntek tovább menni a tökéletesség útján, akkor léptek a tökéletesség útjára.

jogvédelmet nyújt, nemcsak megbízható tanácsot ad ingyen bármiféle gazdasági, kereskedelmi és ipari vagy egyéb kérdésben, nemcsak rendkívül hasznos tanácsot, sok keppel és tanulságos szöveggel bíró naplót ad évente tagjainak, hanem havonta egy lapot is juttat tagjainak a kezébe: a Nemzeti Népszövetség Közlönyét.

A Nemzeti Népszövetség Közlönyének minden egyes száma változatos, a népet valóban érdeklő tanulságos és hasznos tartalommal jelenik meg.

A Nemzeti Népszövetség Közlönyének állandó rovatai:

A Mezőgazdaság, az Állattenyésztés, a Kiszgazdaság, a Kísipar, a Kiskereskedelem, a Község, Állam és Társadalom. A természet írtaiból, Az egészség, Viszhang a múltból. A magyar irodalom gyöngyei, Jogvédelem, Közigazdaság, Kronika és a Népszövetség című rovatai.

A Mezőgazdaság című rovatban a kis- és torpegazdák, valamint a földműveléssel érdeklő gazdasági dolgokkal foglalkozunk. A mezőgazdaság is egy nagy tudomány, amelyet Magyarországon sok iskolában tanítanak s amelynek előre haladását egy egész sereg udományos és kísérletező intézet mozgatja elő. De a mezőgazdaság újabb fejlődéséről csak a nagy és drága gazdasági újságok írnak, úgy, hogy a nép a mezőgazdasági fejlődéséről nem igen szereszel tudomást, mert nem járhatik drága újságokat. És ezekben a nagy újságokban sok olyan is van, ami a kiszgazdát nem is érdekli, amit akár le se nyomlatnak volna. A Nemzeti Népszövetség a maga ingyenesen adott újságjában pedig csak olyan mezőgazdasági dolgokkal foglalkozik, amik a kiszgazdát közvetlenül érdeklik. Híven beszámol a Nemzeti Népszövetség közlönye az újabb természeti módokról, az újabb mezőgazdasági kutatásokról és kísérletezésekről, másokról, másokról tapasztalatairól stb. Ha az életben boldogulni akarunk, akkor tanulni kell. Azt mondják hogy a jó pap holtig tanul. Ma már olyan világot élünk, hogy nemcsak a jó papnak, hanem mindenkinek, aki az életben boldogulni akar, holtig kell tanulnia. A jó gazdának is. Mi ezt a tanulást elősegítjük és ha valaki valamit tudni akar, a Nemzeti Népszövetség mindenkor szívesen áll rendelkezésére és fölvilágosítást ad akár elő szóval, akár írásban s a központ minden hozzá érkezett levélre pontosan, kimerítően és haladéktalanul válaszol.

Az Állattenyésztés című rovat a marhatenyésztés, baromfitenyésztés, állategészségügy és az azzal rokon szakmákkal foglalkozik. Persze mindig olyan formában, hogy számolunk azzal, hogy a kiszgazdákhoz szólunk, akiknél az állattenyésztés egészen más célokat szolgál, mint a nagybirtokon.

A Kiszgazdaság című rovatunk kiegészítője a Mezőgazdaság és Állattenyésztés című rovatunknak. A Kiszgazdaság című rovatunkban a mezőgazdaság és állattenyésztés keretében kívül eső gazdasági dolgokkal foglalkozunk, de különösen azzal, hogy az állam milyen kedvezményeket ad a kiszgazdáknak, hogy jutalmak ezekhez a kedvezményekhez stb. Mind a három rovatot először és kiváló gazdasáemberek és gazdasági szakutódok tollából érdeklő cikkeket tartunk. A Község rovatban a községi közigazgatás keretében tárgyalunk. Ebben a rovatban népszerűen ismertetjük a községek érdekeit, az életben lévő régi és elhibelettett újabb törvényeket és rendeleteket.

Az Állam és társadalom c. rovatban ismertetjük Magyarországot alkotmányát, közigazgatását, népszertén foglalkozunk a politikai tudományokkal, a társadalom tudományával stb. Persze mindegyik szigorúan ügyelünk arra, hogy a napi politikát valahogy bele ne keverjük tárgyalásainkba, mert a „Nemzeti Népszövetség” egyelőre nem politikai, hanem partoktól függetlenül végzi s szervezi meg és tömöríti a népet.

A természet írtaiból c. rovatunk megismerteti az olvasóval a természet jelenségeit, tüneményeket és azoknak magyarázatát adja úgy, ahogy azt a tudósok magyarázták, de könnyen érthetően, világosan és népszerűen, hogy a kevésbé iskolázott emberek is megérték.

Az egészség rovat kioktatja az olvasót, hogy miképpen kell az embernek megóvni legdrágább kincsét az egészségét, miképpen védekezhetünk a betegségek, a korok, a járványok meg a vakályok ellen és általában hogyan lehet és mikor szabad elkerülni a drága patikát, de azt is megmondjuk majd, hogy mikor muszáj majd igénybe venni, hogy nagyobb baj ne legyen. Szó lesz az ételmetséről, az első segítségéről, égés, vízbefulladás, fullado, sebesülés stb. esetében.

Viszhang a múltból a címe annak a rovatnak, melyben elmeséljük ennek az ezeréves Magyarországnak a történetét. Hogy mennyi szenvedésen, gyötrelmen ment keresztül ezen a földön a magyar, megmesésszünk nekünk reménytelenül vitézséget és bátorságot, végig tekintünk a harcmezőkre, amelyeken anyai drága magyar vér hullott el, leírjuk majd a magyar történelem egyes főbb mozzanatait és eseményeit.

(Folyt. köv.)

Az ország állapota.

A képviselőház múlt esztendőki ülésén egy vaskos kötetben terjesztette be a kormány az 1912-ik évről szóló jelentését közállapotainkról. A jelentésből meg tudjuk, hogy Magyarországi lakossága ez év végén 18,563 112. A jelzett évtől folyamán 43 ezer 123 nyel több születés volt, mint az előző ében. A halálazási arányszám kedvezőbb volt az előző esztendő arányszámánál. A népszaporodás előnyével szemben még mindig nem látjuk a statisztikában azt a népesedési előnyt, amely megvívhatott lehetett volna. A költözöket a kivándorlás vitte el főként Kaja minden szomorú a statisztikának ama része, mely a hadkotelesek kivándorlásairól ad számot. Megtudjuk

a jelentésből, hogy a balkáni háború hatása alatt a hadkoteles ifjúság tömegesen hagyta itt az országot. Ez a szám jelenti, hogy a lakosságának legértékesebb leguminkabiróbb elemi fordított halat az országnak.

Nemcsak anyagi, hanem mérhetetlen erkölcsi kár ez. Gondoljunk akkor az Amerikából vissza érkezett rongyos, kicsehett bolgar fiatalokra, amely a nagy tengeren túlról jött, hogy segítségére legyen hazájának. Budapestben át vettek utjukat és e sorok írójának nem egyszer módjában volt beszélni a lelkes fiatalemberekről, többnyire ipari munkásokkal és kertesekkel, akik azért mentek ki, hogy potolják a nagy ipar államban a maguk és családjuk számára azt, a mit az otthoni mostoha viszonyok megvontak tőlük. S onként jöttek haza. Senki nem kényszerítette őket erre a tetre, senki és semmi, tisztán hűbő szó, hogy menjünk, hajozzok át a nagy Óceánra és siessünk hazánk segítségére.

Az egyik új bolgar, amikor megkérdeztük: vajon nem volt-e jobb ott, ezeket választotta:

— Persze jobb volt, hogyne lett volna jobb, — odaát olcsó a hús, tiszták a lakások, nem bántja az embert a hatóság és mindig van alkalom a munkára és a penzkeresetre. De uram emel is vannak jobb dolgok. Nagyobb dológ az, ha használhatunk annak az országnak, amely bennünket létrehozott, ahol elődeink éltek és hozzatartozni kűzdenek. Milyen édes gondolat is az, egy életet kockáztatni azért, hogy esetleg kibóvítsuk országnak halatát, hogy folszabadítsuk azokat a népeket, amelyek a nyelvük lezármaszások jussán hozzánk tartoznak, de megsem tartoznak hozzánk, mert idegenek intézik sorsukat. Idegen nyelven kell beszélőnk, ha bíró elé kerülnek, meg csak nem is védekezhetünk kellőképen. Idegen nyelven tanulják a közismereteket, idegen emberek van bízva sorsuk. Ezeket a járom alól folszabadítani a mi kötelességünk.

Hátla nem sikerült a folszabadítás? — kérdeztem. — Annak sikerülne csak a teltele a hadi — kell sikerülnie, mert nem célnelnek bennünket a háborúba, hanem onként megyünk. A lelkesedés gépfegyvereket pótol.

Csak szebbe kell állítani ezt a kijelentést azzal a száraz, de végtelenül szomorú statisztikával, mely azt mondja, hogy az 1912. évtől folyamán a kivándorlók száma rendkívül megszaporodott.

Szembeittünk a háborús esztendőben csökkenést mutatnak. Az 1912. évben 182 375 házasságot kötöttek Magyarországon abszolút számban s kevesebbet, mint 1911-ben, amikor 193 482 volt Magyarországon a megkötött házasságok száma. Ez a házassági arányszámunk 92-ről 86-ra való csökkenést jelenti.

A háború októla kedvezőtlen gazdasági helyzet nem igen osztóköheltte a házasságra érteket arra, hogy tüzhelyet alapsanak. Mindenkinél az volt az erzése, hogy jöhetne nem tartat hosszú ideig, de olyan pusztítást hogy maga után, amelynek helyrehozása mindenkinél erjét és idejét logja igénybe venni. Lehetőség, hogy ebből a pusztítás okozta bajokból nem is remélj idővel kifogunk kaszódnól. Lehet, hogy éppen a pusztítás okozta romok el-takarítása után következik egy olyan korszak, amikor az emberek kez megkapják jól, edemhez képesti józjak megfelné.

A terméseredményekről azt mondja a jelentés, hogy 1912-ben jó, közepes termésűk volt, kénytelen azonban megállapítani, hogy a kedvező termés elle-re, drágaság uralkodott a piacon. — Az ipari élet terén az év első felében meg föllendítés mutatkozott, az év végén azonban a háborús hírekre hanyatlás következett. A penz és hitelettel terén az 1912. esztendő a legnehezebb évnek közé tartozik. A háborús hírek következtében nem kevés számban jelentektek a fizetéskeptelenségek. A korszak hosszabb és nehezebbé tele a következő évre esk és meg az 1913. évről szóló jelentésnek is lesz nem egy szomorú adata.

Esküdtészi tárgyalások.

Az esküdtészi bíróság e héten folytatta a múlt héten már megkezdett esküdtészi tárgyalásokat.

Hétlén, febr. 23-án Mózes Dávidnak gyimesközéplaki lakos bűnügyet tárgyalni, kit az ügyészek azzal vádolt, hogy lakónakál előbb tázkár ellen biztosította s azzalim több helyen felgyújtotta, hogy így a biztosítéki összeghez hozzájusson. Dr. Eucsy Kálmán kir. ügyész vádbeszédében több bizonyítékokat hozott fel vele szemben, de az esküdték Dr. Rosenfeld Adolt ügyvéd meghallgatása után felmentettek.

Febr. 24-én György Fazakas József és testvére bűnügye került sorra, kiket Jeny László kir. ügyész szándékos emberölés büntetével vádolt azon tényük miatt, hogy Györgyötölgyesen Csóka András bicsozuras és deszkadarabbal való ütést által szándékosan megölték. Az ítélet meghozatala előtt a védő indítványára a bíróság helyszíni szemlet rendelt el, melyet másnap folytesen az esküdték, tanúk és vádlottak jelenlétében togozatósított és harmadnap a tárgyalást tovább folytatta és bejelezte. A verdikt kihirdetésénél kínos jelenet volt az, mikor az esküdték közül többen kijelentették, hogy a verdiktet nem helyes mert a kérdést nem értették meg s más határozatot akartak hozni: Az esküdtészi bíróság helyeshibő eljárást rendelt el, mire az esküdték újra visszavonultak s azzán kihirdettek az újabb verdiktet, melynek alapján mindkét vádlottat halálát okozó súlyos testcsérés miatt 4—4 évi legyháza ítélte a bíróság. Az ítélet jogerős.

Folyó hó 27-én halál okozó súlyos testcsérés büntetével vádolt Ursz Peter a Demetere és súlyos testi sérítés büntetével vádolt Draguly Péter bűnügye került tárgyalás alá. A vádat Jeny László ügyész, a védelmet Dr. Botár Benó ügyvéd látta el. — I. rendű vádlott 3 évi legyháza, II. rendű vádlott pedig 3 hónapi legyháza néltett. Az ítélet jogerős.

HIREK.

— **Küntetelt tanító.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Márton Gábor gergyésztematiklós tanítónak, ki 38 éven át becsületes és lelkiismeretes munkával tuntele ki magát, 600 korona fizetés jelle-gével bíró személyi poltíkot engedélyezett.

— **Érettségi vizsga.** A csikszerei főgimnázium igazgatósága felhívja mindazokat, akik a folyó tuncév végén érettségi vizsgálatra szándékoznak állani, hogy március 15-ig jelentkezzenek. Jelentkezéskor be kell terjeszteni: a születési bizonyítványt (keresztlevelet) és az eddigi középiskolai végzettséget igazoló összes osztálybizonyítványokat. Ugyanakkor le kell fizetni az érettségi vizsgálat díját és pedig a rendes tanulóknak 20, a magántanulóknak 40 koronát.

— **Ismeretterjesztő előadások.** Folyó évi március hó 8-án (vasárnap) a román kalli főgimn. tornacsarnokában ismeretterjesztő előadások lesznek. Előadók: Ily. Botár Béla: Az elhagyott gyermekek védelme és Kádár Ferenc: a görög szobrászat (vetített képekkel). Az érdekeseknek igérzük előadásokra, amelyek pont 5 órákor kezdődnek, felhívjuk az érdeklődők figyelmét. A belepődj teltszesszerinti. Az utolsó előadások március hó 22-én lesznek, amelyen Eber Sándor fog előadást tartani.

— **25 éves jubileum.** Folyó hó 26-án ünne-pelte — nagy csendben — Ferenci Győző m. kir. adnotárnok helybeli lakos, adóhivatali működésének 25-ik évfordulóját, mely alkalomból a vezetés alatt álló adóhivatal tisztviselői meleg ünnepelesben részesültek. Az ünneplés és az ezt követő esteli bankett oly csendben történt, hogy az adóhivatali tisztviselőim kívül, erről senki más tudomással nem bírt. Ezt a titkolozásnak is nevezhető csendességet a jubiliáns ismert szerénységében kereshetnők, de azért szó sincs róla, hogy mindnyájunknak rosszul ne es-nék, hogy az ünneplésben részt nem vettünk tudva azt, hogy számtalan tisztelője van a közismert jubiliánsnak. Utólag azonban ezen a helyen is kívánjuk, hogy meg sok jubileumi ünnepelet öljon meg azon közistiszteletben, mely eddig is körülvette.

— **Műsoros estély.** Szombaton délután 5 órákor kitünően sikerült műsoros estélyt rendezett a helybeli polgári leányiskola igazgatósága. Az utóbbi évek bizonyították, hogy ezek az előadások igen nagy népszerűségnek örvendnek közönségünk körében, mert nemcsak kolmas élvezetet nyújtanak, de a növekedő ügyességet és nevelést is nagy mértékben elő-mozdílják. Az előadást oly nagy számu közönség jelent meg, hogy az iskola nagytorme szűniké bizonyult. A nagy gondtal összeállított programot fényesen sikerült. Különös elismerést érdemel Császár Jolan igazgató, aki Gaali Annuska és Yessir Irénke köz-működésével a rondkivüli nagy fáradságot igénylő botanikust vezetoe. A siker nem is maradt el, mert közönségünk nagy teltszettel és sürri tapasal jutalmazta a szereplőket és rendezőket. A műsor első pontja a „Salut” című humoros vírág jütek volt. A szép jelmezok különösen örvényesültek, az öszszavágo előad-sa pedig igen sok doris pontot szerzett a közönség-nek. Ezután nyolt kislyan temporamentumos magyar-salója következett, a közönség öszszatlan teltszettel mol-tett. A műsor kiváló pontja volt a közönségünk előtt előnyösen ismert Lengyel Frida monologia, ki ezáltal is kiváló teltszeteget árult el. Előadástát zajos siker koronázta. Bájos kis táncosnó volt Beza Annuska, ki oly kezesesen és könnyed biztonsággal táncolt, hogy a közönséget valóságos őrágdató igen sok doris hoz-zott a terembe a „Fozoiszkolában” című trófas bulozás melynek mulatságos jelenetét kitünően kiaknázták a kis színesnők. Végül 12 növekedő a monnettel tánc-olta teltszeten. Föltűnő szép jelmezokban, melyek nem tevesztették el a hatást. A táncokat Farkas Margitka nagy művészettel és kiváló rutinnal zongorán kísörite. Az előadást, mely után tánc is volt, vasárnap meg-ismételték igen nagy közönséggel előtt — Ertesülésünk szerint anyagiakban is igen szép eredményt ért el az igazgatóság, mely ezáltal is tanulmányi kirandulás cél-jára fordítattk.

— **Vadásztársulati gyűlés.** Folyó hó 26-án este 8 órákor nepes gyűlést tartott a helybeli vadász-társaság, melynek több pontja a lemondás tolytan megüresedett penztárnokai állás betöltése volt. Penztárnoknak B. Nagy József takarékpénztári tisztviselő egyhangulag megválasztott. Nádasy N. Béla intéző gyűlésközben állásáról szinten lemondott, melyet a gyűlés tudomással vett s az így megüresedett állás betölését a legközelebbi gyűlésen logja megjegetni. Nagyobb via és eszmésere a vaddalválti, csobotalvi és csomortány vadászterületek bérletét körül történt, mert a közben megalakult közbitokosságok a területet berbeadták a nélkül, hogy a vadász-társaság és a köztegek között ervényben lévő bérleti szer-ződéseket lejárta volna. Ezek tehát felelbezzel alá ke-rüldnek, míg a csomortány bérlet ügyében a társulat ügyesze utasítva lett a polgári per folyamatba tétel-re Hlatározat hozottál a határlelek tagdjak per után való behajására is.

— **A kézdívasárhelyi lügg, és 48-as kör évi rendes közgyűlése** március 1-én d. u. 3 órákor lesz, ennek tárgysorozata: 1. Előnkö megnyitó, 2. A jegyző-könyv feltesztésére 3 tag kijelölése, 3. Titkári jelen-tés, 4. Penztárnok jelentése az 1913. évi zárszáma-dásokról, 5. Ellenőri jelentés a számadások megviz-gálásáról, 6. Az 1914. évi költségvetés megállapítása, 7. Gazda jelentése, 8. Konyvtárnok jelentése, 9. Ügyész jelentése, 10. Tisztújítás és választmányi újjaalakítása, 11. Indítványok.

— **Északmexikói köztársaság.** A mexikói Chicahuahából jelentik, hogy a megvalósításához közel-lő tervek szerint Mexikó északi részén új köztár-saságot akarnak szervezni, amelybe Sonora, Chi-cahuahua, Nuovo Leon, Tampaulipos és Sinaloa álla-mok lépnek be.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazok, kik a csikszeredai polg. leányiskola 1914. évi február hó 21-én és 22-én tartott előadásának erkölcsi és anyagi sikeréhez hozzájárultak, fogadják ezúton is az igazgatóság hálás köszönetét. Felülírtettek: Bálint Lajos 3 koronát, Dr. Csedő Andrást 4 kor., Dr. Fejér Antalmé 2 kor., Fejér Sandorné 2 kor., Dr. Gaál Endre 4 kor., Gábor János 1 kor., Gyalóky Sándorné 3 kor., Dr. Harmath Lóó 5 kor., Herczog Miláné 3 kor., Dr. Kovács Albert 3 kor., Maraschky Róbert 4 kor., Dr. Márton Lászlóné (Szépvíz) 3 kor., P. Mikó Ilona 10 kor., Nagy Gyuláné 1 kor., Német Antal (Homorod) 2 kor., N. N. 40 fill., Szacsay Imréné 6 kor., özv. Szathmáry Elekné 2 kor., Szemere László 2 kor., Szabó Ferencné 40 fill., Tompos Károlyné 20 fill. dr. Elthes Béla 3 K-t. Az összes jövedelem 322 kor. 10 fill.

— **Mozl a vidéken.** Március 1-től pár napig Szépvízen mozielőadások lesznek; eddig Somlyón tartott az új Edison-vállalat sikeres előadásokat.

— **Az Agrár Takarékpénztár csikszeredai fiókjának vezetősége** 50 koronát adományozott a helybeli polg. leányiskolának jótékonycélra. Ezen nagylelkű nemes adományt fogadják az igazgatóság és az egész iskola hálás köszönetet.

— **Deputáció.** F. hó 26-án a helybeli iparosoknak kb. 40 tagu küldöttsége járult a főispán elé. Abban jártak, hogy kérelmezzék a tanoncok vasárnapi iskolájáról szóló rendelkezések megváltoztatását, vagy bár a jelenlegi állapot helyett (mivel belátják, hogy a törvény oly könnyen nem változtható meg) 6-8 órákos járnának a tanoncok iskolába. Az elmaradók meghírségölésére, illetőleg ezen bírságok magas volta) keseríti el állítólag az iparosokat.

— **Hírlapi nyugtázás.** A csikscsói Ifjúsági Egyesület által febr. 19-én rendezett színelőadással egybekötött táncestélyre felülírtettek (orgona-alap): György Illés 3, Szvoboda Miklós 2, Zakariás Gergely 5, Zsenkovic Antal 2, dr. Csedő Andras 3, Erdélyi Ákos 1, Kassai Lajos 1, Fodor Miklós 2, dr. Kovács Béni 1, Dobos Árpád 1, Mánya Kristóf 120, Részeg Béni 2, Szóke Abel 1, Gál Sándor 1, Pásztori István 1, Péter Józsei jő 2, Fenyes Aladár 3, Fried Sámuel 1, Mihály Andras 1, Antal Pál 1, Antal Gyula 1, Keserő Andras 2, új Péter György 1, Csató János 1, Kovács Ferenc 1, özv. Kelemen Józsefné 1, Miklós Antal 1, Lakatos Károly 2, id. Lakatos Károly 1, Lukács József 1, Rács Károly 1, Balog Géza 1, Jakabovics Samu 1, Szabó Lajos 1, Hajnód Ferenc 1, Hajnód Sándor 1, Vitos Ferenc 2, R. N. 1, Silló Gábor 1, Karda Lajos 1, Veress Elek 1, dr. Zakariás Manó 2, dr. Daradics Félix 05, dr. Pál Gábor 1, dr. Nagy Béni 1, Imre Árpád, László Lajos, Öb. Koncz Tamás Öb. Tompos Károly 18, Miklós József 08, Szébeni Antal 08, Lajos Albert 02, Rab Lajos 04, Gál Kálmán 014, Kelemen Félix 18 és Csipirri Ferenc 1 koronát. Fogadják az adományozók az egyesület hálás köszönetét!

— **Egyházközségi gyűlést** tartott a helybeli róm. kath. egyház f. hó 22-én d. u. 3 órákor a város-ház gyűlésteremben, a melyen elhatározta a közgyűlés, hogy püspök Ur Öngyelműségához a status által templom építésre megszavazott 100.000 koronáért köszönő feliratot intéz. Majd az 1913. évi számadások terjesztettek elé, a mely után az egyháztanácsosok választatták meg. Egyháztanácsosokká lettek: Fejér Sándor, dr. Hotár Béla, dr. Csedő Andras, Csiby József, id. Dávid János, új. Dávid Ignác, Gál József, Gaspár József, Potoczky Márton, új. Hajnód József, Petres Ferenc, Póttagok: Dávid Péter, Michna Rezső.

— **A szépvízi Iparos Olvasó-egylet** folyó hó 21-én megtartott báljára, amely jó sikerrel folyt le, felülírtettek: szépvízi Kovács Mihály plebánus 10 kor., Vakar József, N. N. Dobál József, Csíszér Károly, Kató Márton, özv. Dzhátkovits Jánosné, Szász István, N. N., László Frigyes 2—2 koronát; Péter Béla 1 kor. 40 fill., Kis Dénes 1 kor. 40 fill., Csató László, Erős Tamás, Peter Lajos, Veres Árpád, Bálint Imre, Erős Vendel, Konc Ignác, Pál József, Dobos Dénes 1—1 koronát; Szőgyör Andrást 1 kor. 50 fill., Buzás Mihály 1 kor., Tatár Andrást 1 kor. 50 fill., Mihály György gépész, Tatzler Rudolf, Szóke Árpád, Tóke József 50—50 fill.; Antal Károly 40 fill., Darvas Andras 50 fill., Eröss Viktor, Keresztes Béla, Szász Nándor, Bálint József, Fejér Bálint József 40—40 fill.; N. N., új. Kuna József, Ferenc József, Bálint József, Milicz János, Jancsó György, Miklós Károly (Jakab), Fodor Agostin, Czenciri Ferenc, Császár Joachim, Söbert Katinka, Vilkió Jenő 1—1 koronát; Ferenc Domokos, Antal János, N. N. 50—50 fill.; Ferenczi Károly, Kolumbán Imre, Gergely György 1—1 koronát; Gáboosi Erzsike 2 kor., Szalai Antal 2 kor., Szabó Béni, Antal Dániel, Imre János, Ferenc József, Szakács Balázs 1—1 koronát; N. N. 2 kor., Szakács Lajos 1 kor., Hozó Anna 1 kor., Vlaszin János 50 fill., Gál Albert 50 fill., Veszényi Sándor 40 fill., Antal Pál 80 fill., Jakab Gyula 50 fill., Miklós Gyula 50 fill., Bede József 40 fill., Ferenc Lajos 50 fill., Demeter Károly 50 fill., Gáboosi Dénes plebánus 2 kor., Pál Dénes k. j. 1 kor. 20 fill., özv. Minier Albertné, Lakatos Albert, Nagy Ferenc kántor, Gál József, Szócs Lajos, Sándor Andras, Füleki József,

zsef, Koncz József, Szócs Imre, László Berta, Horgas József, Szócs Dénes 1—1 koronát; Koncz Károly 40 fillért, Csáki Albert 30 fillért. Fogadják a nemes szívű adakozók a szépvízi iparos Olvasókör tagjának leg-halászhb köszönetét. Összes bevétel 280 kor. 30 fill. kiadás 170 kor. 22 fillér. Tiszta nyereség 110 korona 8 fillér.

— **Munkanélküliség** dul az országban, legkülönösen a fővárosban, nagyobb dicsőségére az u. n. „munkapárti” érának. Február 25-én Budapesten kb. 50 munkanélküli, éléző ember megröplanta Balogh N. csemege kereskedéjét, amely a Thököly-ut. 36. szám alatt van. A csoport vezetője azzal a kiáltással állított be: „A forradalom nevében mindent lefoglaltunk” s máris szedték le az állványokról a sonkát, a csemegeárut. A mikor terekták zsebeiket, akkor az utcán állóknak is kidobáltak ennyivalót. A garázdaikodás addig tartott míg egy rendőr jött és szétjelkergette a csoportot. Egyet, Huber György tizenkilenc éves műszerész azonban elfoglalt és bevitték a főkaptányságra. Itt Huber elmondotta, hogy ő nem vett részt a fosztogatók munkájában. Künn állott az ajtó előtt és így hullott a kezébe egy repülő sonka, a melyet ő vissza akart adni a csemegeárusnak. A rendőrség Huber Györgyöt letartoztatta.

— **Nyugtázás.** A dal- és zenegyűlet ország. hangverseny alapjára újabbán adakoztak: Orbán Mihály m. k. adóhivatali tiszt ivén: Szlavik Ferencné 2 K Potovszky Ferenc és Györfy Ferenc 1—1 K. — Káldér Ferenc főgimn. tanár ivén: Kassai Lajos, Fejér Sándor, Vakar Lajos, Merza Keszó, Polovszki Pál 2—2 K Márkos Endre 1 K — Siposs Bálint m. kir. adóhivatali tiszt ivén: Siposs Bálint 1 K Lakatos Izra, Ferenczy Lajos, Tankó Péter, Bíró János 50—50 fillér. — Fazakas Gyula tvsz. irnok 02 fillért (Folytatjuk) Fogadják a szíves adakozók a dal- és zenegyűlet elnökségének legálászhb köszönetét.

Itt említtük meg, hogy miként előző számunkban már jeleztük, a dal- és zenegyűlet választmánya folyó hó 24-én dr. Ifj. János Jenő elnöklete mellett ülést tartott. A tárgysorozat leglényegesebb pontja az 1913. évi zárszámadás. — 1914. évi költségvetés- és az alapszabály- módosításnak előzetes tárgyalása volt. A számadások és leltár felülvizsgálatát a választmány már most egy bizottság elé utasította, melynek tagjai Dajbó At Jakab vm. főszámvé, Benkő Jakab járási számvé és dr. Orbán Gábor városi aljegyző. Az egyesület vagyonekezeléséről, a március hó folyamán megtartandó rendes év közgyűlésnek, ez a bizottság fog beszámolni. Az alapszabályok módosítását a választmány előleg kimondotta és a tervezetnek a közgyűlés elé lendő terjesztésével megbízta az egyesület titkárát. Tárgyalta még a gyűlés a Magyar Dalosszövetség leiratát a kolozsvári ország. dalverseny tárgyában, továbbá Láng Ernő, a neves diköltő nevének Regéczy Ilona hegedűművésznék vendégszerelési ajánlatát. A művésznő Berlinben, Bécsben, Budapesten és hazánk nagyobb városaiban nagy sikereket aratott s most egy újabb körúti alkalmával kilitásba helyezte városunk érintését is. Természetesen a dalegyűlet választmánya megragadta az alkalmat, hogy a kiváló művésznő egy itteni fellépésre megnyerhesse és avval közönségünknek egy nem mindennapi szórakozást szereltesse. A művésznőn függ, hogy a választmány ajánlatában elegendő támogatást talál-e a város csikszeredai felkérés sikerére...

Az ülés bejegyzéseképen a választmány új tagokul felvette: T. Nagy Imre kir. tanácsost, Kassai Lajos főgimn. igazgatót, Bálint Alajos m. kir. adóh. tisztet, Kajtsa József áll. isk. igazgató-tanítót alapító, Bodor Gyula főördöntanósnak és Jakab István magán-úti pártoló, Buzás János kántortanító, Domokos Sándor vm. aljegyzőt, Ficzus Kristóf asztalosmestert, Pálósy Géza, Hajnód Pál tanítókat, Landt Lajos tvsz. irnokot rendes tagoknak.

Merza Rezső c. ellenőrnök azon bejelentését, hogy a kereskedői kör az egyesületnek 50 koronát adományozott, a választmány örömmel tudomásul vette s a körnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Megtalált nő láska** (tartalma pénz, óra, óralánc, zsebkendő) tulajdonosa jelentkezhet a város-házban, ahol kellő igazolás mellett azt élveheti.

— **Nagy idők tanuja.** Mütter Ferenc nyugalmazott királyi táblabíró, negyvennyolcas honvédszázados Nagyváradon nyolcvanhárom éves korában elhunyt. Mütter Bem csapatában vett részt a szabadságharcban s Gyalóky Lajossal és Petőfi vel utolsó órájukig érintkezésben volt és maga is 9 sebet kapott. Halálát a Szóke-, Poediger-, Szerba-, Nagy- és Szében családok gyászolják.

— **Újlítás a villamoskocsikra szerelhető mentő-készülék terén.** Polgár Ede Lajos csikszeredai iparos 1912-ben önállóan egy olyanféle, villanyosok elé szerelhető mentőszerszert készített, amilyent azóta Budapesten is kipróbáltak. Azonban Polgárnak a tulajdonosa lényegesen eltér a hasonló rendelkezésű eszközöktől, elsősorban is nem szilárd illesztésű, hanem a kocsi haladásakor lassan le- s fel lengő mozgást végez s ezen mozgás akkor szűnik meg, amikor a kocsi valami tárgyat vagy egyénet kapott el. Egyidejűleg a kocsi kikapcsolja a vezetőket és működésbe hozza a féket, tehát a villanyost meg is állítja. A villanyos újra megindítását, a kocsi mellett elhelyezett emeltyű meghúzásával bárki eszközölheti kívülről, tehát a vezetőnek nem szükséges a helyét elhagynia. A kocsi mindkét oldalán van egy-egy készülék alkalmazva, a hátsó részen lévő használaton kívüli állapotba helyezhető, felfajtható a tető irányában. A készülék leírása és rajza dr. Török László kir. tv. hítes szakértőhöz került, aki értesítette fel-

lálót, hogy a szerkezet tökéletes. A marosvásárhelyi Iparkamara s értekezletük szerint Csikvármegye is támogatja Polgár Edét a szabadalom megszerzésében, amely hat állam területére szólna. A továbbiakhoz is szerencsét kívánunk feltalálóknak!

— **Szabóipartanyományi zűrözviza.** Tisztelettel értesítjük a nagyerdemű közönséget, hogy városunkban a m. kir. technológiai Iparmuzeum által engedélyezett, Trieb József szakoktató vezetés alatt négy hélig tartó szabóipari tanfolyam zűrözviza március hó 1-én d. u. 4 órákor fog megkezdődni az Orvoda helyiségében, melyre a nagyerdemű érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a csikszeredai szabóiparosság, mivelhogy érdeke a nagyerdemű közönségnek is, hogy tudomásul vegye, miszerint városunk és közel vidéke, u. m.: Somlyó és Taplaca szabóiparosai a négy hélig tartó tanfolyam tartama alatt oly előhaladást értek el a szabóiparban, hogy ezennél a magasabb igényeknek is fokozottabb mértékben lesznek képesek megfelelni, emel fogva kéri is a közönség becses partogását. Szókökoltató.

— **A helybeli r. k. főgimnáziummal kapcsolatos nevelő-intézetek farsangji estélyére,** amely kitűnően sikerült, felülírtettek: Mikó Bálint 18 kor., dr. Fejér Antal 10, Gyalóky Sándor 6, Jakab Ödön és N. N. 5, dr. Csedő Andras 4, dr. Zakariás Manó 3, dr. Elthes Béla, dr. Fodor Antal, Főres János, Kozma István és dr. Pál Gábor 2—2 kor., dr. Kovács Albert 1 koronát. Az ifjúság mindnyájoknak hálás köszönetet mond. A 252 kor. 19 fillér tiszta bevételt színpadi díszletek beszerzésére fordítja.

— **Az oroszok megszállják Finnországot.** Hir szerint elhatározott dolgot, hogy ha a finn országgyűlés február végéig továbbra is megtagadja a cári utakozó végrehajtását és megmarad a passzív ellenállás terén, az országgyűlést feloszlatják és két vándor-, valamint két kozák-erzsdet küldenek Finnországba. Ezeket aprilis végén egy egész hadosztály fogja követni. A csapatok végkép Finnországban maradnak és az országban kimondják a hadállapotot. Egyidejűen feloszlatják a helyi rendőrséget és orosz csendőrséggel helyettesítik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Előfizetőinket és hirdetőinket tisztelettel kériük, hogy hátrétekjüket kiadéshivatolanknak behatárolni sziveskedjenek. Sok felesleges munkától óvhatunk így meg, mert közelebb a hátrétekjüket külön-külön fogjuk bekérni!

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

GYÜMÖLCSÉSZETRŐL.

Írta: Csergő Vencel.

Tehát oltvány van és lesz; de ez nem elég; kell azt helyesen elűteni, gondozni, védeni is. Ezen munkáról akarok egyet-mást elmondani.

Hogy az oltvány megmaradjon, egészséges és nagy fa lehessen, szabályosan kell elűtenni. Először is az oltványt, ha más helyről érkezett, gyökérével állítsuk vízbe pár órára, míg leteleszja magát nedvességgel. Ezáltal a gödörösáshoz foghatunk. Sűrűn ültetni nem szabad. 7—8 méter távolságot be kell tartani. Minden két fa közé jól szíva vagy megy. Ezek úgysem élnek tovább 20—25 évnél. A kora, alma ekkor lesz terebélyes nagy fa.

Régeben divat volt magas törzsű fákat nevelni, ma már csak az utak mellé ültetik. Kertekben jobb a törpe fa. — Korábban fordul termőre, kezelését is könnyebb végezni, de a zivatar sem tehet kárt ebben oly könnyen.

Gyümölcsfát lehet ősszel is és tavasszal is ültetni. Videkünkön tavasszal végezzük az ültetést, — mert néha a nagy tél hideg miatt melyen meglégy a föld, mi a gyökérzetet tönkre teszi. Azonban, ha tavaszon ültetünk is, tanácsos már ősszel a gödröket elkészíteni. A gödörösáshát is be kell tartani némi szabályt. Szüksége egy méter, mélysége 80 centiméter kell, hogy legyen.

A gödörből kikerülő föld felső része, vagyis a jó föld a gödör jobb oldalára, a vad föld a balhőre jön. Mikor a gödört betöltjük, először a jobb oldalra hányt jó földet lapátokkal be, mi ha nem látszik elég, süsének, annyi jó földet hordunk, míg a gödör majdnem szimultán megtelik.

Az oltványt erre állítjuk és gyökereire jó földet szórunk és gyengén letaposunk. A baloldalon lévő terméketlen föld erre jön, miből egy arasznyi vastag tányért képezünk a törzs körül. Karót csak a magas törzsű oltványoknál alkalmazunk és a déli oldalán szűrjük le, mit még az ültetés előtt kell végezni.

Ha ültetéskor nedves a föld, vizet nem használunk, ellenesben bőven öntözük meg, mikor a gyökerek borítjuk a jó földet, ekkor a letaposás elmarad. A baloldali rossz föld erre lesz hánnya a tennebbi módon, ültetés előtt a fak gyökere megmetszendő. Minden sűrű rész eltávolítandó és a hosszú gyökerek levágatnak le. Utána a fa koronája kerül metszés alá. Az agak megindítanak, meggyűrűst-

nek, sérült részek simára metszettek. Éles kést és olto-
viaszt kell használni. Seb ne maradjon szabadon.

Megjegyezzük, hogy a güdröket azért kell majd-
nem teli hányni földdel, mert idővel leroskad, mikor
az oltovány olyan lekvésre jut, a melyben a fasko-
lában volt.

A fászkát mélyebben nem szabad ültetni, mint
előbbi helyén volt. Ha erre nem ügyelünk, pár év
mulva rendszeren kivész. Az elültetett fáskkal több dol-
gunk az első évben nincs, csak tartós szárazság ese-
tén öntözünk gyakran. A következő években nyese-
gessük; az új hajtások lescipkeücsével igyekezzünk
szép gula (félgy nyitott csernyő) alakúra nevelni. A
fa alját kapavál tartsuk tisztán. Érett istálló trágyával,
vagy műtrágyával földjét kövérítsük. Ezt legjobb akként
végezni, ha a koronájának szélső része irányában
körben árkot hánnyunk és a trágyát ebbe helyezzük,
mit aztán földdel betakarunk.

A fák között zöldséget, répát, burgonyát, (pi-
tyóká) lehet termelni, de lucernát, lóherét vetni nem
szabad, mivel ezek gyökere milyen behatol a földbe
s így onnan táplálkozik, honnan a fa.

Gyümölcsös kerbe semmitféle állatot engedni
nem szabad, nehogy ágak letörjenek, vagy a fakéreg
megsérüljön, mert ez esetben a fa nem lesz egész-
séges és hosszú életű. A majorság azonban haszon-
nal kaphat ott, sok rovarit pusztít el.

A nyulaktól is jó félteni a fákat. Volt rá eset,
hogy egész gyümölcsöst tettek tönkre. Legbiztosabb
védelem a jó kerítés. Sokat segít az is, ha a fákat
frissen oltott mésszel bemázoljuk. Jó a műszere mar-
ha-trágyát, marhavért keverni. A meszelést késő ősz-
szel fagymentes időben végezzük. Szokás az idősebb
fákat is bemeszeli, de nem a nyulak kártevése miatt
hanem azért, hogy a kéreg repedéseiben meghúzód-
ott rovarokat elpusztítsuk.

Sok gyümölcsöt ne hagyjunk a fán; még apró
bogyó korában ritkítsuk meg. Ne sajnáljuk leszedni,
mert annál szebb lesz a többi. A téli gyümölcsöt
minél később szedjük; a másfélért érett állapotban,
vagyis akkor, ha hullani kezd, vagy mikor könnyen
olválk az ágról.

Minden darabot kézzel kell leszedni. Csak az ilyen
gyümölcs tartós és értékes. Csik, Gyergyó hűvös le-
vegőjében a rovarok nem bírnak úgy elszaporodni,
mint a melegebb vidékeken.

Mégsem tudnok emberi erővel a rovar pusztítá-
sát meggátolni, ha a mi jó barátaink, a madarak nem
segítenek. Ezért védi a törvény a hasznos madara-
kat; ezért bünteti azokat, kik az éneklő és rovarok-
kal élő madarakat elfogják, vagy lövik. A melegebb
vidékektől szemben Csik és Gyergyónak olyan fon-
tos két előnye van, melyet ki nem használni gyá-
mortalanság, sőt vétek. Egyik előnye; a gyümölcs-
fák virágzása későn történik, akkor, mikor a tavaszi
lagyok elmúltak. A másik előnye: ártalmas rovarok
a termést alig bántják. Tehát a termesz ügyszólván
biztos minden évben. Már most sok gyümölcs terem
Gyergyóban s mégis évenként mintegy százezer ko-
ronát vesznek el tőlünk a marostordamegyeiek, több-
nyire silány vackorért és ütődött almáért.

Ha csupán ez az összeg megmaradhatna zse-
bünkben, nagy hasznát látnók gyümölcs tenyészté-
sünknek.

Közöltünk volt a napokban Kiss Ernő lá-
radhatatlan gazd. felügyelő téli háziipari ügyben, mi-
kor a többi között azt a kijelentést tette:

Ha a fűrészgárak keménye kívül, hűstőse meg-
szűnik, Gyergyó népénel szegényebb, nyomorultabb
népe nem lesz az országnak. Ha jól megfontoljuk
ezen szavakat, igazat kell adjunk neki!

(Vége köv.)

Nyilttér. *)

M. kir. földműveléskola.

Lapunk 6-ik számában a fenti címmel megjelent
cikk szerzőségét — talán a válasz egyes kitételei
miatt — sokan csekélységemnek tulajdonítják; miért
is ki kell jelentenem, hogy azon cikket nem én írtam.

Szemere László.

*) E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a Szerk.

Sz. 169—1914.

Árvesi hirdemény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1532. sz. végzése következtében Dr. Pál Gábor ügyvéd által képviselt Agrár takarékpénztár javára 1100 kor. s. jár. erejéig 1913. évi október hó 23-án foganatosított ki-
elégítési végrehajtás folytán le- és felülfoglat és 937 kor. 50 fillérrel becsült következő ingóságok, u. m.: szekerok, széna, deszka, marhák és szalma stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1532. sz. végzése folytán 1100 kor. tőke-
követése ennek 1913. évi július hó 18. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 125 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedők lakásán Csikszereadiban leendő megtartására 1914. évi március hó 3. napján délelőtt 10 órája határidőül ki-
ütközik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingosá-
gok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingo-
ságok vételárából a végrehajtót követelést meg-
előző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben re-
szükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elő-
bbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulir-
kiküldöttl nem írásban beadták, vagy pedig szóval bejele-
nteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár
főösslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereada, 1914. évi február hó 8. napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Szám. 203—1914. végreh.

Árverési hirdemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 17. számú végzése következtében Dr. Pál Gábor ügyvéd által képviselt Agrár takarékpénztár ja-
vára 230 kor. s. jár. erejéig 1914. évi január hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül-
foglat és 1030 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szekerok, széna, kaszálás és juhok nyilvános
árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 17. sz. végzése folytán 230 kor. tőke-
követés ennek 1913. évi szeptember hó 19. napjától járó 6 százalékos kamatai 1/2 százalékos váltódíj és eddig összesen 61 kor. 05 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedők lakásán Csikszereadiban leendő megtartására 1914. évi március hó 11. napjának délutáni 1 órája határidőül ki-
ütközik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatáltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csikszereada, 1914. évi február hó 14-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

243—1914. végreh. szám.

Árverési hirdemény.

Alulir bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1825. sz. végzése következtében Dr. Pál Gábor ügyvéd által képviselt Agrár takarékpénztár javára 91 kor. 04 fill. perköltetés s. jár. erejéig 1913. évi október hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül-
foglat és 1130 koronára becsült következő ingóságok ugy-
mint: szekerok, széna és kaszálás nyilvános árve-
résen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1835. számú végzése folytán 91 korona
4 fillér perköltetés követelése, és eddig összesen 91 kor. 4 fillérben bíróilag már megállapított költsé-
gek erejéig, végrehajtást szenvedők lakásán Csik-
szereadiban leendő megtartására 1914. évi március hó
11-ik napján d. u. 4 órája határidőül kiütközik és
ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881.
évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén
becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatáltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csikszereada, 1914. évi febr. hó 14-ik napján.

Molnár Sándor
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 50—1914.

Árverési hirdemény.

Alulir kiküldött bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 103. sz. végzése következtében Dr. Fautner József ügyvéd által képviselt Antal Domokos javára 394 kor. 12 fill. s. jár. erejéig 1914. évi január hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül-
foglat és 780 koronára becsült következő ingóságok u. m. lovak kocsis és hordószeker nyilvános árverésen el-
adottnak.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 103. számú végzése folytán 394 kor. 12 fill. tőkekövetés, ennek 1913. évi október hó 9

napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 96 kor. 52 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szen-
vedő lakásán Csikszereadiban leendő megtartására 1914. évi március hó 11. napjának d. u. 3 órája határidőül kiütközik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingo-
ságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatáltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csikszereada, 1914. évi február hó 13. napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

234—1914. végreh. szám.

Árverési hirdemény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 93. számú végzése folytán Dr. Pál Gábor ügy-
véd által képviselt, Agrár takarékpénztár r. t. végre-
hajtató részére 299 kor. követelés s. jár. erejéig elren-
deli kielégítési végrehajtás folytán alperesitől lefoglat
és 1670 koronára becsült ingóságokra a csikszereadi
kir. járásbírósnak fenti számú végzésével a további el-
járás elrendeltetven, annak az alap- és felülfoglatá-
tók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési
jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedők lakásán Csikszereadiban leendő megtartására határidőül 1914.
évi március hó 7-ik napjának d. u. 2 órájaktól kezdve,
a mikor a bíróilag leghalt ingók és pedig: kézcipőök
ükrök, tolonok, csikók, szekerek, üszök, széna stb.
a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség
esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingo-
ságok vételárából a végrehajtót követelést meg-
előző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben re-
szükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elő-
bbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulir
kiküldöttl nem írásban beadták, vagy pedig szóval bejele-
nteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár
főösslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereada, 1914. évi február hó 16. napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

140—1914. végreh.

Árverési hirdemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 67. számú végzése folytán Dr. Da-
radics Félix ügyvéd által képviselt Csikmezei székely bank végrehajtató részére 270 korona követelés s. jár.
erejéig 1914. évi január 13-án elrendelt kielégítési
végrehajtás folytán le- és felülfoglat és 605 koronára
becsült ingóságok u. m. házi butorok nyilvános árve-
résen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 67. számú végzése folytán 270 koronára
tőkekövetés ennek 1913. évi november hó 14. nap-
jától járó 0% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig ösz-
szesen 57 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított
költségek erejéig végrehajtást szenvedők lakásán Csik-
szereadiban leendő megtartására határidőül 1914. évi
március hó 20 napján délután 6 órája kiütközik
és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az
1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében a leg-
többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség
esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingo-
ságok vételárából a végrehajtót követelést meg-
előző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben re-
szükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végre-
hajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elő-
bbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulir kiküld-
öttl nem írásban beadták, vagy pedig szóval bejele-
nteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fő-
össlegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereadban, 1914. évi február hó 21-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

267—1914. szám.

Árverési hirdemény.

Alulir bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1602. sz. végzése folytán Dr. Daradics Félix ügyvéd által képviselt Csikmezei Székelybank r. t. végrehajtató részére 670 kor. s. jár. erejéig 1913. évi október hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül-
foglat és 3273 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: marhák, lovak, szekerek, gabona, deszka, bu-
rona, sörtes és kocsiszán nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1602. számú végzése folytán 670 kor. követelés, ennek 1913. évi július hó 3. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 41 kor. 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedők lakásán Csikszereadiban leendő megtartására 1914. évi március hó 12. napján délután 2 órája határidőül kiütközik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszereza, 1914. évi február. hó 21. napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehatott.

A csikmegyei közkórház igazgatósága.

Szám: 282—914.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter urrak folyó évi 21578—914. VII. b. számú rendeletével a csikmegyei közkórháznál ujonnan rendszeresített kórházi ellenőri állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 1400 korona évi fizetés. 560 korona lakpénz.

A pályázók az 1883. évi I. t. c. 17. §-ában előírt minősítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket Csikvármegye alispánjához címezve, a kórház igazgatóságához 1914. évi március hó 18-ig adják be.

Az elkészült, vagy kellően fel nem szerelt kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Csikszereza, 1914. évi febr. hó 16-án.

Veress Sándor dr.,
igazgató-őorvos.

2—2

Eladó Jókarban lévő 3 szobabutor és zongora. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Értesítés.

Köztudomásra hozom, hogy Herczog Milán ur búkkfatermelő üzletét átvettem. Felhívom mindazokat, kiknek elődöm ellen követelésük van, hogy azt hozzám I. évi március 15-ig jelentésként be, mert a későbbi felszólalásokat nem fogom elismerni.

Csikszereza, 1914. febr. 28.

Tisztelettel:
Bauer Zs.

Ügynök kerestetik.

Forek Rezső bortermelő és bornagykereskedő kiterjed ismeretséggel jártas ügynököt magas jutalékra Csikvármegyre azonnali felvételre keres. — Ajánlatok Forek Rezső Szászsebesre küldendők.

2—3

Kiadó üzlethelyiség és lakás

Csikszereza az Apafi Mihály utcában a Szvoboda-féle épületben egy üzlethelyiséggel hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, emeleti lakással kapcsolatban folyó év május hó 1-től több évi használatra kiadó. Értekezhetni lehet Fekete Testvérek marosvásárhelyi cég gyergyószentmiklósi fióküzletében. Telefon szám 12.

1—5

Berbeadó lakás Karcfalván.

A vasuttcával szemben az országoton egy emeletes lakásból a földszinten egy üzlethelyiség és az emeleten 6 szobás lakás jutányos áron bármikor kiadó. Részleteket megtudhatni Mészáros Ignácnál Csikkarcfalván.

2—5

Eladó Csikbánkfalván „Kati része” nevű helyen fenyőerdő. Továbbá két fiatal kocsi-ló, széna és sarju.

Pap András tanár Csiksomlyón.

1—2

Tijzen

ADUNK HASZNÁLATRA

MAGASZÁRMINÉRTÉKŰZSÉNS
FELTÖRTSÍMÉNTÉSŰIPARÉLL

TAKAREKPERSELYT BÁRKINEK

Tijzen

PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR Rt.

BUDAPEST, Kötő-utca 8.

Mindenki muzsikálhat

WÄGNER „Hangszer-Király”

különleges elsőrangú hangszereivel Budapest József-körút 15. sz. TELEFON: József 71.

Varázshegedű, felszereléssel 6 korona. Csodaráztrombita, erős rézből 6 korona. Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Harmonika, tánc részére 10 korona. Óriási beszélőgép, kottákkal 40 korona. Javítási szakműhelyek! A milánói, párisi és londoni kiállításokon aranyérem s érdemkeresztet kitüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15-ös házszámra. 839—III.

JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ

csakis ez a valódi

Kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható gyógyszerárakban és illatszertárakban stb.

Ne tessék elfogadni Kölnivíz-szappant, vizet és poudert, ha nincs rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ. — Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölnivíz poudert és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég képviselője

Holcer Emil Zoltán, Budapest, VIII. kerület Szigetvári utca 16. szám.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

Mama legjobb és legolcsóbb sörök csak a Sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és Iroda:

Gál Ferenc

— gőzsörgyára Csikszereza. Telefonszám 36. —

Még a mult iskolai év elején jelent meg Csikvármegye térképével, leírásával ellátott tőkletes s kifogástalan

Csikvármegyei IRKA

Ar.: 2 fillér drb. nagy vételnél olcsóbb. Kapható a kiadó tulajdonosnál Cs-szereza.

Szvoboda Miklós könyvkereskedésében.

A ki magot vet fákat ültet virágot tenyészt és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon

Mühle Árpád

kertészeti nagytelepéhez
:-: Temesvár. :-:
Diszfőrgéjgészék ingyen és bérmentve.

Filó Károly temetkezési intézete Csikszereza

KÉSZIT:

Elsőrendű butorokat, u. m. szalon, ebédlő háló- és fogadószoba berendezéseket terrajzserint szolid árak mellett. — Mintákkal, rajzokkal, költségvetésekkel díjtalanul áll a közönség rendelkezésére. Készítményeiért szavatosságot vállal.

JÓHIRNEVŐ

Nagy Temetkezési Intézetében óriási választékban van a temetkezéshez tartozó mindennemű felszerelés.

10 koronán felüli vásárlásnál szép gyászokcsill díjtalanul bocsássa rendelkezésére a vásárlóknak.

HAJLITOTT BUTOROKBAN

Többféle kivitelben, elsőrendű minőségű készítményeket tart raktáron. Kapható nagy választékban szék, asztal stb. stb. Az árak gyári árban vannak számlitva. Minden egyes darabért szavatol és felelősséget vállal. Nemtetszőket kicserél

Szemere László madártani állomása CSIKSZÖGÜD.

Elvállalja madarak kitémését a legolcsóbb árak mellett.

Megjelent: A madár-KÉZIKÖNYVE

131 oldalon 18 ábrával. Ár: 2-40 K.

Mesterséges fészekodvakra megrendelést elfogad.

A hasznos madarak megtelítése révén parkokban, kertekben a rovarok elleni megelőzésére célszerű kihelyezni.

Butor

olcsó bevásárlási forrása Csikszereza Rákóczi-utca (Hajnód József vendéglős) helyiségében, hol csakis

Elsőrendű készítmény

butorok kaphatók, szolid kiszolgálás mellett. Ép oly kedvező árban és feltételek mellett mint a fővárosban. Raktáron tart teljes szoba berendezéseket és kellekeket.

Teljes tisztelettel: Imre Árpád.

Tyukszem,

használat után. Üvegje 1 korona, postadíjjal 1. 40 K. Ilárom üveg bérmentve 3 K.

Excelsior

hiútpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónalj-tszadást. 1 doboz 1 K, postadíjjal 1.40 K 3 doboz bérmentve 3 korona.

Takarmánymész

hizlalásra legalkalmasabb (40% foszforosavat tartalmaz), mellyel a diáznoknál nagyon könnyen 300 kilo hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4/5 kilo ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. Utánvétellel vagy a pénz előzetes be- küldésével melletti küldi:

Dr. Fiesch E. „Korona”-gyógyszertár Győr 99.